

ЧАРЛЗЪ ДИКЕНСЪ.

(Кратки литературно-биографични бълѣжки — за юноши).

Името на Чарлзъ Дикенса е познато въ всѣка кжша, гдѣто се говори английски. Неговитѣ произведения сж прѣведени на всички европейски езици; има нѣкои прѣведени и на български, но до малкитѣ читатели тѣ не сж могли да достигнатъ. Въ октомврийската книжка на „Картинна Галерия“ ние дадохме разказа „Йо“ отъ тоя бълѣжитъ английски писателъ, въ настоящата даваме другъ разказъ, и по

тоя поводъ, считаме, че не ще бжде безинтересно за нашитѣ читатели да научатъ нѣщо за автора на тия тѣй прѣлестно написани разкази.

Нѣма да прѣувеличимъ, ако кажемъ, че никои английски писателъ до сега не е билъ тѣй много четень и тѣй много обичанъ, както Чарлзъ Дикенсъ. Неговитѣ произведения сж изпълнени съ веселъ смѣхъ и голѣма обичъ къмъ хората. Дикенсъ е сж-

шински магесникъ, който съ своето вълшебно перо ни кара да плачемъ и да се смѣемъ едноврѣменно. Неговитѣ романи и разкази ни запознаватъ съ много лица и нрави отъ първитѣ години отъ царуването на кралица Виктория, и, макаръ че тия лица сж живѣли много далече отъ насъ и прѣди повече отъ половинъ вѣкъ, характеритѣ, които той описва, сж тѣй надарени съ животъ, че ние ги виждаме и до днесъ между нами си. Вие видѣхте, напримѣръ, *стражарѣтъ* въ разказа „Йо“, колко много прилича той на всички стражари по свѣта; той знае само едно: заповѣдта, и всичко, което нѣма връзка съ неговата заповѣдъ, за него не сжществува. Въ романитѣ на Дикенса има безброй лица, които прѣдставляватъ *типове*, т. е. лица, чиито характери сж общи на единъ широкъ кръгъ хора. Само най-великитѣ писатели могатъ да създаватъ *типове*. За това тѣ трѣбва да наблюдаватъ и изучаватъ добродѣтелитѣ, пороцитѣ, мждростѣта, глупостѣта, говора, начина на мисленето и дѣйствиването, които сж община много хора. Дикенсъ е правилъ това постоянно.

Главната цѣль на Дикенса въ всичкитѣ му произведения е била да разкрие човѣшката душа, и да покаже, че често и подъ най-непривлекателната външность се крие велика душа. Милосърдието, любовѣта, благородството на характера обикновено той не ги търси въ жилищата на богатитѣ и силнитѣ, а въ проститѣ хижи на бѣднитѣ, въ колибитѣ и даже въ затворитѣ. Дикенсъ е истински писателъ на народа. Той малко познава и малко се грижи за тия, надъ които щастieto е изсипало своето благоволение. Той познава само бѣднитѣ, защото самъ е билъ дѣте на бѣдни родители и своитѣ юношески години е прѣкаралъ въ най-голѣми лишения.

Чарлзъ Дикенсъ е роденъ въ единъ малкъ градецъ, Лондпортъ, на 7 февруарий 1812 г. Когато е билъ на четири години, баща му се прѣмѣстилъ въ единъ крайморски градецъ, гдѣто постжпилъ писарь въ адмиралтейството. Тамъ малкиятъ Чарлзъ прѣкаралъ шестъ години и тия шестъ години били най-щастливитѣ въ неговото дѣтство. Той се е скиталъ изъ долинитѣ и горитѣ на Кентишъ, гдѣто се е научилъ да обича природата; тамъ билъ пратень на училище и билъ въведенъ въ вълшебното царство на книгитѣ: напечатанитѣ страници били за него най-чудната вълшебна страна и той лакомо поглѣ-